

עין משפט
גַּר מִצוּחַ

לו:

והִלְבַּתָּא אַפִּיָּו בְּיִשְׁנָא קמא. ואע"ג דהכא פסקין דמילתא דעצידא לאגלויי לא משקר מ"מ לא הימניה ^(א) לע"א אלא משום דדייקא ומנסבא ^(ב) א"נ דייקא ולמ"ד הכא אינו נאמן אפי' לחלק בין האי כהן לעד א"נ גבי אשה הקולו משום עיגונא ועוד יא דדייקא: **חזייה** בשקריה. פי' ראהו והכיר זו דבשקריה הוא לשון הכרה כמו מאן דנעצל עוצמת כוכבים דמשכה ליה עורלתיה ולא מבשקר ליה צפ' עושין פסין (עירובין יט.) וכמו חלק קממיהו ולא בשקריה צפרק צתרא דיצמות (דף קג.) וצקונטרס לא פירש כן:
משום כבודו דחכם. כדאמר לקמן ג' מתירין את הככור

צמקוס שאין מומחה וצמקוס שיש מומחה לא^(א): **הפסק** אצל הפשיטא

דכלל התרה אינו נשחקר אפילו יש צומס מוצק אלא ע"פ ג' או מומחה: **על** כבודו דחכם **א** עבר איסורא **עבר**. ואמ"ת מהאי טעמא לישמרו בלא עדות כל צבורות שהכהנים מציאין לפנינו שיש בהם מוס מוצקה וי"ל דשאי כהן שירא לאוכלו בלא התרת חכם פן יתגלה הדבר מתוך כך שהטיל צומס אצל האי ישראל אין לומר שמציא לפני חכם פן יודע שרואה לאוכלו ולגזלו לכהן שהרי גם עתה נשציל כך לא יתצטר שלא יאכלנו הוא עצמו: **ההרת** בכור בחוצה **לארץ** **ע**י' פי' שלשה בני הכנסת. ממתניתין לא שמעינן ליה דליכא לאוקמה צומס הזה אצל צומנן שצית להקדים שיש יא ה"ל למיגזר חוצה לארץ אטו ארץ ישראל שלא יא להקל להמיר על פי שלשה בני הכנסת ועוד משום דליכא למאן דאמר צממורה פרק אלו קדשים (דף כה.) דצבורות חוצה לארץ אס בלא תממיס יקרבנו:

תנינא הרי זה ישחט בו'. הא ללא משני הכא לפוקי מדברי יוסי אע"ג דינמיוקן עמו דאמרי צדקסמן משום דא"כ הוה ליה לרצ יהודה להמיר הלכה כרצנן או אין הלכה כר' יוסי אצל ר' חייא דצסמןק נקט שני דברים מענין אחד התרת צכור והתרת נדרים: **במקום** שיש מומחה **א**א. לאו דוקא מומחה יא שהכמוהו צ"ד דהא על רב אשי דלעיל אמרי' דלמיהו לקמיה הווא שרוע משום כדודו דחכם וכל יא מופלג צחכמה ומומחה ראוי להמיר צכור ונדר ציחדי דמשמע מדרב אשי דלעיל ובפ"ק דנדרים (דף ט:.) גבי רצינא דהוה ליה נדרא לנצימה ואמא לקמיה דרב אשי וכו' וקאלמר ש"מ תלת כו' ויחיד מומחה שרי שמתא משמע קלת דיחיד מומחה הוי ' כרב אשי וכן הויא דצפ"ק דסנהדרין (דף ה:.) יא אא"כ היה מומחה לרבים דן אפי' יחידי לאו דוקא מומחה הנסקח כו' ^(א) כדאמר ר"י הסם כגון אגא דן דיני ממונות: **לא** **הפסק** ומיהו צומן הזה אין נראה שיהא שום אדם חשש מומחה להמיר צכור ונדר ציחדי ולדון דיני ממונות ^(א): **שלשה** מתירין את הנדר **במקום שאין חכם**. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי: מפירין

כל פסולי המוקדשין פרק חמישי בכורות

דאס ליה לאשסמוטי. יא ולמימר אי לדיךך לא מהימן אנא הוה חשיצנא ליה מהימן הלכך לא מירתת מעיקרא: **מאי** **פלוני** **דהזכיר** לו משלה שם הנאמן הרי זה נאמן השליח דחיש שמה ימצעני ונמצאתי משקר. והך סיפא ודאי מסייעא ליה לרב יהודה דמילתא דעבידא לאגלויי לא משקרי בה אינשי: **הפס**

כיון דאיכא טובע מירספ. כלומר כיון דחוי דקפיד משלח להזכיר שם האיש צכר ודאי ימצענו אצל גבי צכור לא מירתת האי כהן דצכר מי יטרם לחפש אחר דברי ולישאל לאומו ישראל אס נתנו לי צמומו: **מנא** ליה **ליהודא** **הא**. דלמרא לעיל ^(א) נאמן כהן לומר צכור זה נתן לי ישראל צמומו: **אנא** **גזידול קצעפס**. אני שנימיה לגידול יא והוא שנאה לרב יהודה והכי אמרי טון לגידול נאמן ישראל לומר כו'. ל"א גזידול קצעתה לחכם אי גדול שנימיה: **צקטן**. שהיה קטן הטלה כשתנו לו: **מהו** **דסימא** **לא** **קיס** ליה **צגויס**. דמשום דהגדיל הטלה אינו מכירו ושמא אחר הוא והאי כהן נטייל צו מוס: **נלישנא צתרא**. נאמן ישראל: **נלישנא קמא**. דלפי' הכהן נאמן. והלכתא אפי' כלשנא קמא: **יומא** **חדעון חלש**. רפרס צענייה: **איניסיס**.

האי כהן לצוכרא יא קמיה למיחוי אס מוס קצוע הוא וצכר הווא כהן השמא חיש צענייה ולא יכיר שזה הוא שנתן לי בלא מוס: **ארפסינוס** **לענייה**. פתח עינו יא צכת: **חזייה** **שקריס**. שהכיר שהוא נתנו לו בלא מוס: **לא חש**. רפרס דמילתא למימר דלא ידעיה עוד כהן נאמן לומר צכור זה נתנו לי ישראל צמומו: **האי** **הוא** **דחאיף**. שהרי הוא החזיק עצמו כחזוף לשני דברים אחד שהטיל צו מוס ועוד דהיה לו להראומו לחכם אחר והראהו ליה עצמו שנתנו לו: **שרוע**. עינו אחת גדולה ואחת קטנה: **אי** **כהן** **אי** **ישראל** **הוא**. שלא היה מכיר צוה אס כהן אס ישראל ואמר ואפילו הוא כהן וחשוד על הצכור אין כאן חשדא שהרי כך נולד: **אא"כ** **כהן** **עמו**. דשמא אס יאמר לו קצוע יא ישחטנו ויאכל הוא דכיון דקצוע הוא הרי הוא נאכל לכל אדם אלא שגזילת כהן הוא והאי לא חיש לגזילה ואכיל ליה: **הי** **הפסא** **הפס**. גבי שאר מומין שאין מוצהקין איכא למיחשדיה לישראל שמה יגזול את הכהן ואע"ג דאדם כשר הוא צהא מילתא דלא צעי לשחטנו אלא ע"פ מומחה דנהי דקדשים בחזן לא אכיל דצכרת הוא השוחט קדשים בחזן מיהו אגזילה דכהן דלאו צעלמא ^(א) חסיד: **איסורא** **ענד**. צתמיה. יא ודאי לא יגזול: **באתנא** **הכל** **נאמנין** **על** **מומי מעשר**. להעיד שמאליו נפל צו. ובספק מעשר קאלמר כגון קרא לתשיעי עשירי דלמרי' צפ' אחרון (לקמן נט.) אינו נאכל ^(א) ואין לו תקנה אלא צמוס: **גב' מי ידע** **הי** **נפיק**. צפתח עשירי שטייל צו מוס מעיקרא: **צריש** **עשרה**. כלומר צעשירי: **באתנא** **שנמסיס**. **עני** **הכנסס**.

שאינו ראוי להקריב ואפילו צומן בית המקדש יא צמס' תמורה (דף כה:.) ספק. אמרה לי ר' ירמיה משמיה דרב ספק אמרה לי משמיה דשמואל: **שלשה** **מסירין** **אס** **הככור** **כו**. צמומין מוצהקין: **לאפוקי** דאית ליה לאשתמוטי ^(א) סיפא ודאי מסייעא ליה ימאיש פלוני הרי זה נאמן התם כיון דאית ליה טובע מירתת אמר ר' ירמיה בר אבא מנא ליה ליהודה הא ^(א) אנא בגידול קבעתיה וגידול קבע בדרידיה והכי ^(א) א"ל ינאמן ישראל לומר בכור זה נתתי לכהן צמומו ישראל פשיטא לא ^(ב) צריך בקמן והגדיל מהו דתימא לא קים ליה ^(א) קמ"ל בסורא מתנו כלשנא בתרא בפומבדיתא כלשנא קמא והלכתא אפילו כלשנא קמא רפרס ^(א) בפומבדיתא הוה ליה בוכרא ויהיביה ליה לכהן בלא מומא אול שרא ביה מומא יומא חד ^(א) חלש בענייה אייתיה לקמיה א"ל בכור זה נתן לי ישראל צמומו ארפסיניה לענייה חזייה בשקריה א"ל לאו אנא דיהיבתיה לך ואפ"ה לא חש לה למילתא האי הוא דחאיף כ"ע לא חציפי יהווא שרוע דאתא לקמיה דרב אשי אמר למאי ניהוש ליה אי כהן הוא אי ישראל אשי וישראל הוא הרי בכור ומומו עמו א"ל רבינא לרב אשי ודלמא ישראל הוא ^(א) ואמר רב יהודה יאין רואין בכור ישראל אלא א"כ כהן עמו א"ל הכי השתא התם נהי דקדשים בחזן לא אכיל האמוניה דכהן חשוד הכא מכדי ידע דהאי מוס מובהק הוא מ"מ ^(א) אתיוה קמיה רבנן משום כבודו דחכם על כבודו דחכם לא ^(א) עביד איסורא עבר: **מתנא** ייחבל נאמנין על מומי מעשר: **גב' מ"ט** **דאי** **בעי** **שרי** **ביה** **מומא** **בכולי** **עדריה** **י**. **מתנא** יבכור שנסמית עינו ושנקטעה ידו ושגשברה רגלו הרי זה ישחט על פי ג' בני הכנסת רבי יוסי אומר אפילו יש שם כ"ג אינו נשחט אלא על פי מומחה: **גב' רבי** **שמלאי** **י** **ור'** **יהודה** **נשיאה** **תרווייהו** **משמיה** **דרבי** **יהושע** **בן** **לוי** **אמרי** **ואמרי** **לה** **רבי** **שמלאי** **ורבי** **ל'** **תרווייהו** **משום** **ר'** **יהודה** **נשיאה** **אמרי** **התרת** **בכור** **בחוצה** **לארץ** **על** **פי** **שלשה** **בני** **הכנסת** **אמר** **רבא** **ובמומין** **מובהקין** **מאי** **קמ"ל** **תנינא** **בכור** **שנסמית** **עינו** **ושנקטעה** **ידו** **י** **ושגשבתרה** **רגלו** **הרי** **זה** **ישחט** **על** **פי** **ג'**

בני הכנסת אי ממתניתין הוה אמינא בח"ל

אפי' מומין שאין מובהקין והאי דקתני מובהקין להודיעך כחו דר' יוסי קמ"ל ^(א) א"ר יהודה א"ר

ירמיה בר אבא ספק משמיה דרב ספק משמי'

דשמואל ג' מתירין את הבכור במקום שאין

מומחה מאי קמ"ל תנינא הרי זה ישחט על

פי ג' בני הכנסת אי ממתניתין הוה אמינא

^(ב) יא במקום מומחה קמ"ל יבמקום שאין

מומחה אין במקום שיש מומחה לא^(א) אמר רב

חייא יא בר עמרם ג' מתירין את הבכור במקום

שאין מומחה ג' מתירין את הנדר במקום שאין

חכם ג' מתירין את הבכור במקום שאין מומחה

לאפוקי

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לאומו מומחה להמיר צמקוס רבו כמו רצינא צמקוס רב אשי:

מפירין

שאין חכם. צענין ^(א) דפ"ק דנדרים (ט:.) ^(ב) דלמרי' לא שרי ליה לאיניש

למישרי נדרא צאתרא דרביה ומיהו הויא אפי' יש שם מומחה אחר אין

לא